

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u> Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., доцент Гарбар Жанна Володимирівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	harbar@vsau.vin.ua garbar_janna@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Корпоративне управління та соціальна відповідальність» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 24 год., практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 108 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисциплін: «Фінансовий менеджмент», «Управління бізнесом».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при написанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Корпоративне управління та соціальна відповідальність» формує у здобувачів вищої освіти систему загальних та фахових компетентностей, які б дозволили демонструвати знання й розуміння теоретичних, методичних та практичних аспектів корпоративного управління та соціальної відповідальності.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Корпоративне управління та соціальна відповідальність» – формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань теорії та практики корпоративного управління та корпоративної соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни орієнтована на:

- ознайомлення з сучасними концепціями та моделями корпоративного управління та корпоративної соціальної відповідальності;
- засвоєння знань щодо стандартів корпоративного управління та корпоративної соціальної відповідальності; ознайомлення з нормами міжнародного та вітчизняного законодавства у цій сфері;
- формування цілісного уявлення про сучасний стан, основні проблеми та перспективи розвитку корпоративного управління та корпоративної соціальної відповідальності в Україні;
- освоєння навиків формування і реалізації механізмів державного регулювання корпоративного управління та корпоративної соціальної відповідальності;
- сприяння розвитку здатності самостійного формулювання думок щодо управління державними корпоративними правами і базових навичок управління соціальними програмами компаній.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПР 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПР 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПР 7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПР 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПР 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПР 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви тем	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сутність, концепції та моделі корпоративного управління	2	—	6
2	Тема 2. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки	2	—	8
3	Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	2	2	8
4	Тема 4. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні	2	—	8
5	Тема 5. Інформаційна система корпорації	2	2	8
6	Тема 6. Формування корпоративних інтегрованих бізнес-структур	2	2	8
7	Тема 7. Державне регулювання корпоративного сектору	—	2	8
8	Тема 8. Сутність, принципи, концепції та моделі корпоративної соціальної відповідальності	2	—	6
9	Тема 9. Стандарти корпоративної соціальної відповідальності та рейтинги соціально-відповідальних компаній	2	2	8
10	Тема 10. Соціальні програми та проєкти	2	2	8
11	Тема 11. Соціальні інвестиції	2	2	8
12	Тема 12. Соціальна (нефінансова) звітність як інструмент корпоративної соціальної відповідальності	2	2	8
13	Тема 13. Державне регулювання корпоративної соціальної відповідальності	2	—	8
14	Тема 14. Практики корпоративної соціальної відповідальності в Україні	—	2	8
Разом		24	18	108

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на закріплення теоретичних знань,

отриманих здобувачем за час навчання, їх поглиблення, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної спеціальності.

Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця, який забезпечує викладання даної навчальної дисципліни у ЗВО.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розроблення навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Контроль результатів самостійної роботи здобувача вищої освіти може здійснюватися під час аудиторних занять або поза ними у письмовій, усній або змішаній формі з поданням результату самостійної роботи здобувача або у формі тестування.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи здобувачів вищої освіти

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	60	впродовж семестру	Усне та письмове опитування, оцінювання конспекту
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	18	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	10	впродовж семестру	Тестування у системі MOODLE
Разом		108		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Балабаниць А.В., Горбашевська М.О., Кислова Л.А., Мацука В.М. Корпоративне управління: навчальний посібник». Маріуполь: МДУ, 2019. 234 с.
2. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність. Вінниця: ВНАУ. 2020. 228 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
4. Ігнатєва І.А., Гарафонова О.І. Корпоративне управління: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 600 с.
5. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посіб. / упоряд. О.Д. Балдинюк. Умань: Візаві. 2023. 125 с.
6. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З.Б. Живко, О.Р. Сватюк, М.І. Копитко; за заг. ред. З.Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.
7. Мазур К.В., Гарбар Ж.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина І. Корпоративне управління. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2019. 200 с.
8. Мальська М.П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління: теорія та практика: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.
9. Основи корпоративної соціальної відповідальності: фінансово-екологічні аспекти та соціальний бізнес: навчальний посібник / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2022. 276 с.
10. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай та ін. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 243 с.

Додаткова література

1. Андріяш В., Верба С. Теоретичні підходи до змісту та сутності поняття «корпоративна соціальна відповідальність». *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*, 2023. № 2 (68). С.7-11.
2. Антощенкова В.В., Дейнега М.В. Історико-теоретичні аспекти корпоративної соціальної відповідальності. *Вчені записки: зб. наук. пр.* 2023. Вип. 30. С. 6-14.
3. Борщ В.І., Жмай О.В. Аналіз корпоративної соціальної відповідальності підприємств енергетичної сфери України в контексті цілей сталого розвитку ООН. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2021. Т. 21. Вип. 4 (47). С. 70-97.

4. Гарбар Ж.В. Корпоративна соціальна відповідальність агрохолдингів: впровадження та регулювання в Україні. *Norwegian Journal of development of the International Science*. 2020. № 45. Vol. 3. P. 3–12.

5. Гарбар Ж.В. Практики корпоративної соціальної відповідальності в аграрному секторі України. *Colloquium-journal*. 2020. № 22 (74). Część 2. P. 10–24.

6. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

7. Завадських Г.М., Лисак О.І., Тебенко В.М. Корпоративна соціальна відповідальність: формування та реалізація в Україні. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2023. № 2 (48). С. 129-139.

8. Завгородня А.А. Дефініція поняття «корпоративне управління» в нових реаліях функціонування підприємств. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки*. 2022. Вип. 4 (67). С. 22-28.

9. Іванова Т В. Організаційно-економічний механізм впровадження соціальної відповідальності на підприємстві. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» : збірник наукових праць*. 2018. № 15. С. 223-229.

10. Камишнікова Е. Сутність та структура організаційного забезпечення стратегічного управління корпоративною соціальною відповідальністю. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 4 (20). С. 61-71.

11. Принципи корпоративного управління: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 р. № 955. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/rshennya-pro-zatverdzhennya-printsipv-korporativnogo-upravlnnya/>

12. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

13. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 05.07.2012 р. № 5073-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>

14. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 р. № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>

15. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

16. Стоянець Н., Ткаченко В. Корпоративна соціальна відповідальність та прибутковість компаній: концепція модерувальної функції репутації фірми та доступу до капіталу. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2023. № 1 (93). С. 46-51.

17. Фостолович В.А. Корпоративна соціальна відповідальність в сучасному бізнесі. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 6. С. 50-61.

Інформаційні ресурси

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://smida.gov.ua/>

2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Глобальний договір ООН (Global Compact). URL: <http://www.unglobalcompact.org>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Компанії, що практикують соціальну відповідальність бізнесу. URL: <http://www.svb.org.ua/companies>.
7. Міжнародний стандарт ISO 26000 «Курівництво з соціальної відповідальності». URL: <http://www.iso.org>
8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
9. Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності. URL: <http://csr-ukraine.org/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5
Всього за атестацію 1	30
Атестація 2	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5
Всього за атестацію 2	30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування	30
Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
66–74	D	
60–65	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни